

Beløbet efter, ikke hvad en eller anden Skat tilfældigvis giver, men efter, hvad man mener, det er nødvendigt at give til det paagældende Formaal.

Men saa bliver Spørgsmaalet, om der i det hele taget er nogen stor Grund til i dette Øjeblik at stille store Millionbeløb til Disposition for, om jeg saa maa kalde det, de nødlidte Kommuner. Under Valgkampagnen vil sikkert de fleste have hørt en eller anden tale om, at naar Ligningen for 1927—28 blev lagt, skulde det nok vise sig, at i visse Kommuner var Lærerne og Præsterne og, hvis der dør fandtes en Jernbane, desuden Jernbanefunktionærerne, de eneste, der overhovedet havde haft Indtægter i det forløbne Aar, og saa vilde de paagældendes Lønninger praktisk talt gaa med til Skat, hvis Kommunen skulde kunne klare sig selv. Det lød jo frygtindgydende, og jeg maa tilstaa, at jeg har imødeset den kommunale Ligning, som dog nu til en vis Grad er afsluttet, med bange Forventninger. Men jeg maa sige, at de Oplysninger, der er kommet til min Kundskab, er ikke saa frygtindgydende, som man kunde have befrygtet. Det har jo aldrig været saaledes, at en Kommunes Skatteprocent, navnlig i Byerne, ikke kunde svinge med 1, 2, 3 eller endog 4 pCt. Saadanne Svingninger har kunnet finde Sted, og det har man ikke ofret nogen særdeles Opmærksomhed, men har sagt som saa: Naa, ja, det er vel sagtens en socialdemokratisk ledet Kommune, naar Skatteprocenten er gaaet saa stærkt op. Der har naturligvis været Undtagelser, hvor det ikke har været socialdemokratisk ledede Kommuner, men Undtagelser skaber jo Regelen. (*Sneum*: Der er mange Undtagelser). Aa, ikke saa svært mange; men i hvert Fald kan man være sikker paa, at socialdemokratiske Kommuner er Foregangsmænd i Retning af at faa Skatteprocenten til at stige. Men efter de mig foreliggende Oplysninger kan jeg ikke se, at der i Virkeligheden er Grundlag for at se paa Tingene saaledes, at Kommunerne i stor Udstrækning er i Nødstilstand. Jeg har set Landkommuners Skatteprocenter stige med 1, maaske 2 pCt., men det er muligt, der findes ganske enkelte Kommuner, hvor Forholdet er meget værre, det ved jeg ikke, og det er overfor den Mulighed, jeg maa reservere mig og sige, at jeg ikke pure vil stille mig paa det Standpunkt, at Staten ikke skal hjælpe Kommunerne. Men jeg synes, at Staten kun har Raad til at hjælpe Kommunerne i de ganske specielle Tilfælde, hvor man altsaa kan sige, at Skatteprocenten

virkelig er steget til en katastrofal Højde. Nu antager jeg, at man inden saa meget længe kan have fuld Viden fra Ministeriets Side om, hvorledes det ligger i de enkelte Kommuner, saaledes at man virkelig kan faa et samlet Grundlag for Bedømmelsen af, hvor meget det vil være rimeligt at stille til Hjælp til Kommunerne til et Formaal som det her omhandlede.

Det Lovforslag, som her ligger for, har, som jeg allerede bemærkede i mine indledende Bemærkninger, jo den Egenskab, forskellig fra andre Forslag, at det ikke er Staten, der skal hjælpe, men at det er Kommunen, der skal hjælpe sig selv ved, at den skaffer sig andre Skattekilder. Før jeg kommer ind herpaa, vil jeg gerne gøre en enkelt Bemærkning endnu med Henblik paa Problemet om overhovedet at hjælpe Kommunerne og sige, at jeg som almindelig Regel nærer mine store Betæneligheder derved, idet Kommunerne er og bør og skal være Institutioner, som har Selvbestemelsesret, og de maa som Følge deraf ogsaa have Ansvaret for, hvad der sker, naar dette da ikke ligger helt udenfor det overkommelige. Og selv om det er saadan, at Staten i ikke ringe Grad paaligner Kommunerne de Udgifter, de skal af med, er der dog alligevel — ikke mindst for Bykommunerne — en vis Margin, hvor større eller mindre Økonomi kan gøre sig gældende; og jeg tror, det vilde virke uheldigt paa Tilbøjeligheden til at administrere forstandigt, hvis Staten begyndte at uddele af sine jo ikke alt for store Midler til Hjælp for Kommunerne. Man maa — jeg gentager det — hævde som almindelig Regel, at Kommunerne skal hjælpe sig selv. De har Selvstyre; men deri maa ogsaa ligge, at de maa hjælpe sig selv. Er man med Hensyn til Paaligningen af Udgifter paa Kommunerne kommet for højt op gennem de Love, man har, som faktisk skaber Udgifter for Kommunerne, saa maa Staten overtage en større Kvotadel af Udgifterne. Men som sagt: i Flæng at sprede Penge ud over Landet til Kommuner, f. Eks. med en høj Skatteprocent, kan jeg ikke se er hverken forstandigt eller forsvarligt.

Jeg vender dermed tilbage til selve Lovforslaget og gentager, at dette jo bygger paa en Omlægning af Skatter indenfor Kommunens Grænse. Det, man fra Forslagsstillernes Side siger, er jo, at de personlige Skatter er ved at blive for høje. Og det er de ganske utvivlsomt i ikke faa Kommuner. Saa siger man: Ja, den Kilde, hvoraf vi øser, de personlige Skatter, er ved at tørre ind, men vi har ved Siden af endnu